

Laukaan kunta
Ympäristövalvonta/Ympäristönsuojelu
kirjaus@laukaa.fi

Viite: lausuntopyyntö 14.3.2025, 206/11.03.03.00/2025

**Lausunto Maanrakennus & Kuljetus Anttonen Oy:n maa-aineslupahakemuksesta
Haapasuon sora-alueelle, Laukaa**

Hakemus

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Laukaan kunnan Haapalan kylässä tiloilla Haapasuo 410-408-8-33 ja Haapasuon sora-alue 410-408-8-67. Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi yhteensä 225000 m³ :n maa-ainesten ottoon. Tämä ottamissuunnitelma korvaa alueelle olevan maa-ainesten ottamisluvan (Kaavoitus ja rakennuslautakunta 22.2.2017 § 23). Alueella on lisäksi tarkoitus murskata kiviä, mitä varten tehdään meluilmoitus.

Alue sijaitsee Laukaan kunnassa Haapalan kylässä. Alue on osin avattu maa-ainesten otolle ja muilta osin kasvaa pääasiassa suurehkoa mäntymetsää. Alue on omistajallaan metsätalouskäytössä eikä sisällä erityisiä luontoarvoja tai metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kulku ottamisalueelle tulee Haapasuo-Vatia maantieltä (16759) olemassa olevasta liittymästä olemassa olevaa tietä pitkin. Korkeakoskentien kautta kuljetetaan mahdollisesti pieniä määriä maa-aineksia ja tätä varten haetaan tarvittaessa erikseen liittymälupa kuljetuksille.

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 5.18 ha. Ottamisalueen pinta-ala on 3.10 ha. Alue jakaantuu tilojen 8-33 ja 8-67 kesken:

Tila	Suunnitelma- alue (ha)	Ottamisalue	Massamäärä (m ³)
8-33	4,37	2,50	192000
8-67	0,81	0,60	33000
Yhteensä	5,18	3,10	225000

Tilalla kulkee Suolahti - Korkeakoski maantie. Suunnitelma-alueen länsireunalla kulkee Keski-Suomen maakuntaura. Lähin asuinrakennus sijaitsee ottamisalueen eteläreunasta 150 metriä etelään ja lähin lomakiinteistö suunnitelma-alueelta 700 m lounaaseen.

Lähimmät kiinteistöt alle 500 m etäisyydellä ottoalueesta kuuluvat Haapasuo-Haapalan vesiosuuskunnan vesijohtoverkkoon, eikä hakijan tiedossa ole talousvesikaivoja ottoalueen läheisyydessä.

Keski-Suomen maakuntakaavassa on suunnitelma-alueella merkintänä biotalouteen tukeutuva alue ja alueen länsireunan tuntumassa ulkoilureittimerkintä. Alue ei sijaitse asema- eikä yleiskaava-alueella. Lähin muinaismuistokohde on Runninlähteen kiinteä muinaisjäänös alueelta 700 m kohti etelää. Lähin Natura-alue on Hietasyrjänpää-Sirkkaharjun Natura-alue 700 m alueen luoteispuolella. Yleiskaavaa tai asemakaavaa alueella ei ole.

Alue sijaitsee Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451). Alueen länsireunan tuntumassa on pohjavesiputki. Pohjavesiputken pohjavesitasoa on seurattu neljä kertaa vuodessa vuodesta 2019 alkaen ja seuranta jatketaan samalla tavalla tulevaisuudessa. Pohjavesitaso on vaihdellut tasolla +116,9 m-117,52 m. Alin ottotaso on suunniteltu aiemman luvan mukaiseen tasoon +124.0 m N2000.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen lausunto

Luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat

Suunnitellulla ottoalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita ELY-keskuksen tiedossa olevia luonnon- ja maisemasuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Ottoalueesta 753 m luoteeseen, Korkeakoskentiehen rajautuen, on Hietasyrjänpää – Sirkkaharju Natura 2000 –alue (FI0900013).

Alue sijoittuu Sirkkasuon pohjavesialueelle (0977451, luokka II), joka on varattu Suolahden vedenhankintaa varten. Sirkkaharjulla on tehty pohjavesiselvityksiä vuosina 1995-1998. Putkivirtamittauksen mukaan kuntakansion pohjavesialuekartan pisteellä P31 on saatavissa 500...1000 m³/d erittäin hyvänlaatuista pohjavettä. Pisteellä P31 on kuitenkin tehtävä pitkäaikainen koepumppaus pohjaveden käyttöaikaisen laadun ja määrän varmistamiseksi. Myös tekopohjaveden muodostuminen saattaa olla alueella mahdollista. Tämä alustavasti tutkittu vedenottamon paikka, piste P31 sijaitsee noin 400 metriä pohjoiselta ottoalueelta luoteeseen.

ELY-keskuksen havainto pvp 2:sta 31.3.2025 oli + 117,31 m N2000.

Yhteenveto

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista asiakohdassa mainitulta alueelta. Ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on ottoalueella suunnitelman mukaisesti +124 m N₂₀₀₀, kuitenkin vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnot tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

- Alueen länsipuolelle sijoitetusta havaintoputkesta (pvp 2) tulee havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Tulokset on esitettävä kunnan maa-ainestenoton valvojalle kunkin vuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaistenkin käytettävissä.

- Hankealueen sijaitessa pohjavesialueella tulee, pohjaveden pinnankorkeuden lisäksi, seurata pohjaveden laatua alueella sijaitsevasta näytteenottoon soveltuvasta pohjaveden havaintoputkesta. Alueelle tulee asentaa uusi pohjavesinäytteenottoon soveltuva putki (PEH tai PVC -putki, halkaisija on vähintään 50 mm. Havaintoputken siiviläosan tulee ulottua riittävän syvälle pohjavesivyöhykkeeseen, mielellään kallioon asti). Havaintoputken tiedot sisältävä putkikortti tulee toimittaa kunnan maa-ainesten oton valvojalle ja ELY-keskukselle.

Pohjavesinäytteestä tutkitaan ennen toiminnan jatkamista, päätyttyä ja välivuosina vuosittain väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi öljyhiilivedyt C10-C40.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Laukaan kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Alue maisemoidaan suunnitelman mukaisesti. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen.

- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viraston asianhallintojärjestelmässä. Asian on esitellyt Ympäristönsuojelun asiantuntija Katja Hänninen ja ratkaissut yksikön päällikkö Sohvi Hälikkä.

Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja KESELY/814/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/814/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hänninen Katja 05.05.2025 15:53

Ratkaisija Hälikkä Sohvi 05.05.2025 15:47